

V Bruselu dne 28.10.2019
COM(2019) 486 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Roční pracovní program Unie pro oblast evropské normalizace na rok 2020

1 Úvod

Roční **pracovní program** Unie pro oblast evropské normalizace¹ (dále jen „pracovní program“) na rok 2020 určuje priority pro oblast evropské normalizace. Stanoví konkrétní cíle a politiky týkající se evropských norem a produktů normalizace v nadcházejícím období a uvádí druhy opatření, která Komise hodlá přijmout². Tato opatření týkající se evropské normalizace jsou integrována v politikách Unie, např. v politikách zaměřených na digitální a jednotný trh, na energetickou účinnost a klima a na mezinárodní obchod. Normy podporují tyto politiky, a zajišťují tak celosvětovou konkurenceschopnost evropských výrobků a služeb a jejich soulad s nejnovějšími hledisky v oblasti bezpečnosti, ochrany, zdraví a životního prostředí.

Pracovní program také nastiňuje opatření, která Komise hodlá zavést během roku 2020 s cílem zlepšit řízení, inkluzivnost a mezinárodní dopad evropského systému normalizace.

Pracovní program nemá žádné rozpočtové dopady nad rámec toho, co je již stanoveno v návrhu rozpočtu na rok 2020.

2 Priority evropské normalizace

Normy mají významný hospodářský dopad a podniky i spotřebitelé na jednotném trhu denně pocítují jejich přínosy. S pomocí dobře fungujícího systému normalizace si Evropa chrání svou výhodu spojenou s úlohou průkopníka a drží krok se změnami a příležitostmi, které přináší vývoj trhu. Zároveň normy zaručují vysokou úroveň bezpečnostních, zdravotních, spotřebitelských a environmentálních aspektů umožňujících chránit evropské občany.

Normy plní zprostředkující úlohu, protože výrobcům nabízejí stabilní základ pro investice do nových technologií a pro digitalizaci výrobních procesů.

Tento oddíl poskytuje přehled žádostí o vypracování a/nebo revizi harmonizovaných³ evropských norem na podporu unijních právních předpisů a přezkoumává širší strategické priority Komise pro oblast evropské normalizace. Komise bude pozorně sledovat pracovní programy evropských normalizačních organizací s cílem zajistit, aby se na žádostech zmiňovaných dále v textu řádně pracovalo a aby byly zohledněny strategické priority Komise.

2.1 *Harmonizované evropské normy na podporu právních předpisů EU*

Evropský systém normalizace je založen na partnerství veřejného a soukromého sektoru mezi Komisí a subjekty činnými v oblasti normalizace. Jeho jedinečnost spočívá v používání harmonizovaných evropských norem. Tyto normy jsou vytvářeny (nebo případně revidovány)

¹ Článek 8 nařízení (EU) č. 1025/2012.

² Podrobnější seznam opatření viz příloha tohoto sdělení.

³ Včetně evropských norem zajišťujících soulad s obecnými bezpečnostními požadavky podle směrnice 2001/95/ES o obecné bezpečnosti výrobků.

na základě žádosti Komise o uplatnění harmonizačních právních předpisů Unie⁴. Po přijetí se normy stávají součástí práva Unie a v případě použití poskytují výrobcům v rámci celého jednotného trhu předpoklad shody výrobků s požadavky právních předpisů Unie.

Tato skutečnost uživatelům harmonizovaných norem přináší důležitou právní jistotu a stabilitu. Snižuje náklady pro výrobce, což je důležité pro investory, a umožňuje malým a středním podnikům uvádět bez dalších nákladů na trh výrobky, které jsou v souladu s právními předpisy Unie. Zvyšuje také veřejnou odpovědnost regulačních orgánů, které musí na harmonizované normy náležitě dohlížet. V roce 2020 Komise hodlá požádat o vypracování a/nebo revizi harmonizovaných norem na podporu právních předpisů EU, a to v několika klíčových oblastech, jako je např. ochrana životního prostředí a jednotný trh pro zboží.

Komise požádá o vypracování norem pro recyklaci a opětovné využití plastových lovných zařízení⁵. Tyto harmonizované normy podpoří provádění směrnice 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.

Na základě cílů nařízení (EU) 2017/1369 o označování energetickými štítky a směrnice 2009/125/ES o požadavcích na ekodesign navrhne Komise vytvoření norem pro měření energetické náročnosti elektromotorů, praček, ohřívačů vody a praček se sušičkou pro domácnost. Tyto normy podpoří provádění právních aktů⁶ souvisejících s konkrétními kategoriemi výrobků.

V této souvislosti bude jednou z klíčových iniciativ aktualizace stávajících harmonizovaných norem ze strany evropských normalizačních organizací, o kterou Komise hodlá požádat za účelem zohlednění požadavků směrnice 2013/29/EU o pyrotechnických výrobcích a nejnovějšího technologického vývoje⁷. Tato aktualizace zvýší bezpečnost pyrotechnických předmětů a kvalitu posuzování shody takových předmětů prostřednictvím přizpůsobení stávajících norem v této oblasti aktuálním právním předpisům a bezpečnostním požadavkům a nejnovějším technologiím.

V oblasti zdravotnictví hodlá Komise v souladu s požadavky základní bezpečnostní normy, kterou je směrnice Rady 2013/59/Euratom, požádat o vytvoření harmonizovaných norem pro navrhování, výrobu, instalaci, používání a ověření výkonnosti radionuklidových kalibrátorů⁸. Tyto normy vylepší proces optimalizace dávek ověřením aktivity podané pacientům za použití radionuklidových kalibrátorů.

Komise dále hodlá požádat evropské normalizační organizace o revizi harmonizovaných norem používaných na podporu směrnice 2014/34/EU a týkajících se zařízení a ochranných systémů určených k použití v prostředí s nebezpečím výbuchu, a to za účelem zohlednění technologických změn⁹.

⁴ Viz článek 10 nařízení (EU) č. 1025/2012.

⁵ Viz činnosti a opatření související s lovnými zařízeními v evropské strategii pro plasty v oběhovém hospodářství – COM(2018) 28 final a opatření č. 13 v příloze tohoto sdělení.

⁶ Viz podrobnosti v opatřeních 1 až 3 v příloze tohoto sdělení.

⁷ Viz opatření č. 7 v příloze tohoto sdělení.

⁸ Viz opatření č. 8 v příloze tohoto sdělení.

⁹ Viz opatření č. 6 v příloze tohoto sdělení.

U nově přijatého nařízení (EU) 2019/1009 o hnojivech dochází k rozšíření působnosti z hnojiv vyrobených z těžených či chemicky vyráběných anorganických materiálů na hnojiva vyráběná z recyklovaných či organických materiálů. Harmonizace analytických zkušebních metod pro ověřování shody hnojivových výrobků z druhotných surovin umožní zavedení společných inspekčních a zkušebních postupů pro ověřování souladu s požadavky právních předpisů, což usnadní obchod na jednotném trhu¹⁰.

V kontextu nařízení (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek hodlá Komise požádat evropské normalizační organizace o vytvoření migračních limitů pro omezené látky (polycyklické aromatické uhlovodíky) v pryžových a plastových materiálech používaných ve spotřebních výrobcích¹¹.

Náležité fungování systému harmonizace vytvořeného v rámci nařízení (EU) č. 305/2011 o stavebních výrobcích nebo jeho prostřednictvím vyžaduje společný technický jazyk. Komise v této souvislosti hodlá požádat o vytvoření série norem¹².

Vzhledem k vlivu subjektů posuzování shody na jednotný trh a zejména na malé a střední podniky je důležité zajistit, aby pro akreditaci a posuzování shody platila ve všech členských státech stejně přísná pravidla. Proto Komise požádá o vypracování harmonizovaných norem¹³ na podporu nařízení (ES) č. 765/2008 o požadavcích na akreditaci a nařízení (ES) č. 1221/2009 o dozoru nad trhem.

V neposlední řadě budou zapotřebí harmonizované normy, které podpoří soulad s požadavky na přístupnost pro výrobky a služby stanovenými směrnicí (EU) 2019/882¹⁴. Tyto normy pomohou harmonizovat přístupy, které výrobci a poskytovatelé služeb v současnosti využívají ke splnění požadavků v případě, že vyrábějí či poskytují výrobky a služby se specifickými prvky přístupnosti, a umožní tak osobám se zdravotním postižením získat lepší přístup k výrobkům a službám na vnitřním trhu.

2.2 Strategické priority pro systém evropské normalizace

Komise hodlá nadále spolupracovat se svými partnery v rámci systému evropské normalizace ve strategicky významných oborech s cílem zajistit, aby vytvořené normy podporovaly její obecné politické priority pro plně funkční jednotný trh.

Umělá inteligence bude mít široký dopad na hospodářství i na celou společnost. V roce 2018 Komise uznala význam umělé inteligence pro jednotný trh ve svém sdělení „Umělá inteligence pro Evropu“¹⁵. Sdělení definuje evropskou iniciativu v oblasti umělé inteligence jako součást jednotného digitálního trhu a zdůrazňuje její význam pro odvětví Unie na konkurenčním světovém trhu. Normalizace pomáhá řešit výzvy, které tato klíčová technologie přináší, zejména v oblasti bezpečnosti, odpovědnosti a etických aspektů. Vytváření norem zohledňujících evropskou perspektivu pro provoz systémů založených na umělé inteligenci by pro evropské normalizační organizace mělo být významnou prioritou.

¹⁰ Viz opatření č. 5 v příloze tohoto sdělení.

¹¹ Viz opatření č. 4 v příloze tohoto sdělení.

¹² Viz opatření č. 9 v příloze tohoto sdělení.

¹³ Viz opatření č. 11 v příloze tohoto sdělení.

¹⁴ Viz opatření č. 12 v příloze tohoto sdělení.

¹⁵ COM(2018) 237.

Normalizace je důležitá pro rozvoj tzv. internetu věcí, protože bezpečnost, ochrana, spolehlivost a interoperabilita mají ve světě, jehož středobodem jsou chytrá zařízení, zásadní význam. Evropské normalizační organizace by se proto měly zaměřit na vytváření norem, které zdokonalují bezpečnostní protokoly, předvídají kybernetické útoky a snižují jejich riziko a zajišťují interoperabilitu různých sítí internetu věcí.

Ochrana technologií před kybernetickými hrozbami prostřednictvím kybernetické bezpečnosti je nezbytným předpokladem pro možnost jejich zavedení a využívání. Tato skutečnost je důležitá z důvodu ochrany soukromí, ale i z důvodu ochrany kritické evropské infrastruktury, jako jsou zařízení na výrobu energie a přenosové a telekomunikační sítě. „Akt EU o kybernetické společnosti“¹⁶ vytváří rámec evropského certifikátu kybernetické bezpečnosti pro výrobky, služby a procesy v oblasti informačních a komunikačních technologií. Normalizace má v novém rámci významnou úlohu. Komise proto očekává úzkou spolupráci ohledně záležitostí kybernetické bezpečnosti mezi evropskými normalizačními organizacemi a agenturou EU pro kybernetickou bezpečnost (ENISA)¹⁷ s cílem dále dotvořit evropský jednotný trh, reagovat na rychle se měnící a náročnou oblast soukromí a zvýšit úroveň kybernetické bezpečnosti v EU obecně.

Komise přijala doporučení týkající se „evropského formátu pro výměnu elektronických zdravotních záznamů“¹⁸. Doporučení podporuje digitální transformaci zdravotní péče v EU snahou o uvolnění toku údajů o zdravotním stavu přes hranice a poskytováním podpory členským státům při zajišťování, aby lidé měli možnost bezpečného přístupu k údajům o svém zdravotním stavu a jejich výměny kdekoli v rámci EU. Tato technologie umožní lidem rychlý přístup k údajům o jejich zdravotním stavu a sdílení těchto údajů se zdravotnickými pracovníky, např. při konzultaci u specialisty nebo v případě poskytnutí neodkladné zdravotní péče v jiné zemi EU.

Evropské normalizační organizace by měly podporovat zavádění doporučeného formátu pro výměnu elektronických zdravotních záznamů vytvářením aktuálních norem pro ochranu údajů o zdravotním stavu a zajištění bezpečnosti sítí a informačních systémů, o něž se tyto elektronické systémy zdravotních záznamů opírají. Pomohou tím zamezit narušení bezpečnosti údajů a minimalizovat riziko bezpečnostních incidentů.

V roce 2018 bylo přijato sdělení „Na cestě k automatizované mobilitě: strategie EU pro mobilitu budoucnosti“¹⁹, které zdůrazňovalo, že propojená a automatizovaná mobilita pravděpodobně změní způsob přemísťování lidí a používání, prodeje a vlastnictví automobilů. Dá také vzniknout novým oblastem pro rozvoj podnikání a položí základy pro nové služby v oblasti mobility na měnícím se energetickém trhu. Úspěch takové změny mobility závisí na výkonnosti, cenové dostupnosti a udržitelnosti nového systému. Úlohou normalizace je podpora interoperability a propojení mezi různými subsystemy, např. systémy vozidel, dopravních komunikací a energetiky. Evropské normalizační organizace by měly úzce spolupracovat s automobilovým průmyslem, dodavateli energií a odvětvím informačních a komunikačních technologií na vytváření norem souvisejících

¹⁶ COM(2017) 477 final.

¹⁷ Agentura Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací.

¹⁸ C(2019) 800 ze dne 6. února 2019.

¹⁹ COM(2018) 283 final.

s interoperabilitou kooperativních systémů, které budou zahrnovat všechny třídy vozidel bez ohledu na zemi původu a značku. Důležitá je zejména podpora normalizace komunikačních protokolů pro konvoje nákladních vozidel různých značek.

Pro železniční sektor má podobně zásadní význam tvorba norem pro digitalizaci, automatizaci a kybernetickou bezpečnost. Takové normy²⁰ usnadní integraci různých železničních subsystémů do multimodálního dopravního systému a zabezpečí jeho potenciální slabiny či součásti před neoprávněným přístupem.

Ocelářský průmysl dosáhl v minulých desetiletích významného snížení emisí skleníkových plynů zlepšením energetické účinnosti a zavedením nových technologií. Současné procesy však dosáhly svých limitů a pro snížení emisí skleníkových plynů je třeba vyvíjet nové technologie, aby bylo možné dosáhnout cílů stanovených v rámci politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a dlouhodobé strategie do roku 2050. Náležitě zohlednění norem ve fázi výzkumu nových a inovativních výrobních procesů pomůže zajistit bezproblémový přechod k nízkouhlíkovému hospodářství. Kromě toho mohou evropské normy podpořit harmonizované zavádění inovativních technologií výroby oceli na jednotném trhu.

Evropský program rozvoje obranného průmyslu²¹ měl za cíl podpořit konkurenceschopnost a inovační kapacitu obranného průmyslu Unie. Jde o pilotní program Evropského obranného fondu, který poskytne členským státům finanční pobídky pro účast na společném výzkumu obranného vybavení a technologií v EU podle příštího víceletého finančního rámce na období let 2021–2027. Evropský program rozvoje obranného průmyslu má v rámci evropského obranného akčního plánu poskytnout evropskému obrannému průmyslu finanční podporu během fáze vývoje nových výrobků a technologií ve vybraných oblastech. Program rozvoje evropského obranného průmyslu na období let 2020–2021 byl přijat 19. března 2019 a 4. dubna 2019 byly zveřejněny výzvy k podávání návrhů na rok 2019. Intenzivnější spolupráce mezi členskými státy v oblasti obrany přináší úspory z rozsahu snížením nákladů na výrobu a nákup vojenského materiálu. Normy by měly tuto spolupráci podporovat nabídkou společné nomenklatury pro navrhování, vývoj a nákup příslušného materiálu.

3 Mezinárodní spolupráce

Schůzka mezi předsedou Junckerem a prezidentem Trumpem, která se uskutečnila v červenci 2018, a z ní vzešlé společné prohlášení²², které výslovně zmiňuje spolupráci na normách jako prioritu pro posílení obchodu a růstu v obou regionech, vedly k ustavení výkonné pracovní skupiny EU–USA, mezi jejíž diskutovaná prioritní témata patří spolupráce v oblasti normalizace.

21. summit EU–Čína, který se konal 9. dubna 2019²³, dodal vztahům mezi oběma obchodními partnery nový impuls. Normalizace je nyní bedlivě sledována jako klíčový ukazatel otevírání čínského trhu, zejména pokud jde o aspekty přístupu podniků z EU nebo jejich dceřiných společností k procesu čínské normalizace a míru přijímání mezinárodních

²⁰ Viz opatření č. 10 v příloze tohoto sdělení.

²¹ Nařízení (EU) 2018/1092.

²² PROHLÁŠENÍ/18/4687.

²³ <https://www.consilium.europa.eu/media/39020/euchina-joint-statement-9april2019.pdf>.

norem ze strany Číny. V zájmu efektivnějšího prosazování evropských norem dojde k systematickému mapování čínského normalizačního prostředí. V tomto kontextu představuje pracovní skupina EU–Čína zaměřená na normalizaci důležitou platformu pro dialog a spolupráci.

Normalizace je vždy nezbytnou součástí kapitoly týkající se technických překážek obchodu v rámci každé sjednané dohody o volném obchodu, a tak tomu bude i v budoucnu. Počátkem roku 2020 vstoupí v platnost dohoda o volném obchodu mezi EU a Singapurem a budou pokračovat jednání s Austrálií, Novým Zélandem, Indonésií a Mercosurem, což je motivováno otevřeností EU vůči globální konkurenci ve snaze posílit evropskou konkurenceschopnost, vytváření pracovních míst a růst.

4 Partnerství veřejného a soukromého sektoru

4.1 Správa a řízení

Prioritou Komise zůstává včasné vytváření vysoce kvalitních norem. V tomto ohledu by měla být harmonizovaným normám věnována zvláštní pozornost, aby byl zajištěn soulad se současnou judikaturou Soudního dvora. Harmonizované normy musí v rámci evropského práva splňovat stanovená kritéria kvality jak z hlediska formy, tak technické podstaty.

Zvláštní pozornost obou stran vyžaduje zejména kvalita harmonizovaných norem, která zajišťuje právní účinek předpokladu shody. V této souvislosti Komise 22. listopadu 2018 přijala sdělení „Harmonizované normy: zvýšení transparentnosti a právní jistoty pro plně fungující jednotný trh“²⁴. Sdělení přináší přehled o fungování systému evropské normalizace a definuje konkrétní opatření, která Komise podnikne s cílem podpořit provádění nařízení o evropské normalizaci²⁵.

V tomto ohledu Komise po konzultaci vydá také pokyny ohledně praktických aspektů provádění nařízení o evropské normalizaci, v nichž bude zvláštní pozornost věnována rozdělení úloh a odpovědnosti v procesu tvorby harmonizovaných norem a bude pozorně sledována efektivita, inkluzivnost a rychlost procesů normalizace. V těchto pokynech Komise zohlední současnou judikaturu a zvláštní podmínky vyžadované pro splnění souladu s nařízením o evropské normalizaci a zlepšení procesu normalizace v praxi. Na základě těchto kroků bude Komise nadále opětovně posuzovat své postupy v rámci diskuze se všemi zúčastněnými subjekty.

Komise doporučuje, aby evropské normalizační organizace náležitě zohlednily výše uvedené pokyny, zejména pokud jde o včasné předložení všech dokumentů potřebných pro posouzení návrhů harmonizovaných norem, které umožní bezproblémový průběh procesu posouzení.

²⁴ COM(2018) 764.

²⁵ Nařízení (EU) č. 1025/2012.

Komise bude nadále podporovat proces správy a řízení pomocí všech vhodných prostředků, které má k dispozici, zejména prostřednictvím Výboru pro normy, Evropské mnohostranné platformy pro normalizaci v oblasti IKT a strukturálních dialogů s evropskými normalizačními organizacemi. V této souvislosti Komise vyzývá evropské normalizační organizace k aktivní účasti v těchto platformách s cílem přispět k dalšímu formování evropské průmyslové a digitální politiky.

4.2 Inkluzivnost

Inkluzivnost a transparentnost jsou klíčovými prvky systému evropské normalizace. Komise proto bude nadále podporovat zapojení zúčastněných subjektů zastupujících malé a střední podniky, spotřebitele, environmentální zájmy a odborové organizace v procesu normalizace (dále též „organizace²⁶ uvedené v příloze²⁷ III“).

Finanční podpora určená organizacím zastupujícím malé a střední podniky a sociální a společenské zájmy na evropské úrovni položila základy pro postupné zapojení členů těchto organizací do činností v oblasti normalizace. Jejich efektivní účast v procesu normalizace však stále čelí určitým výzvám.

Komise bude pozorně sledovat, jak evropské normalizační organizace provádějí požadavky efektivní účasti organizací uvedených v příloze III, a to podle článku 5 nařízení o evropské normalizaci.

Evropské normalizační organizace CEN a CENELEC a mezinárodní normalizační organizace jsou založeny na principu národních delegací. Účast odborníků na vypracovávání norem by zpravidla měla být otevřená všem. Komise vyzývá organizace uvedené v příloze III, aby ve svých výročních zprávách uvedly veškeré případy, kdy zúčastněné subjekty požádaly o možnost zúčastnit se činností v oblasti normalizace, ale nedokázaly se do nich zapojit; tyto zprávy by se měly týkat i mezinárodní úrovně (ISO, IEC).

4.3 Financování evropské normalizace

Současné rámcové dohody o partnerství, které poskytují právní rámec pro financování evropských normalizačních organizací ze strany Unie, vyprší v prosinci 2020. Budoucí financování evropské normalizace je součástí „Programu pro jednotný trh“²⁸. Dopad tohoto programu bude posuzován prostřednictvím hodnocení v polovině období a závěrečného hodnocení a průběžným monitorováním souboru klíčových ukazatelů výkonnosti na vysoké úrovni. Ukazatelem přijatým pro evropskou normalizaci je „Podíl evropských norem prováděných členskými státy jako vnitrostátní normy na celkovém počtu platných evropských norem“.

²⁶ [Small Business Standards \(Normy pro malé podniky, SBS\)](#), [Evropská asociace pro koordinaci zastoupení spotřebitelů při normalizaci \(ANEC\)](#), [Evropská konfederace odborových svazů \(ETUC\)](#) a [Evropská občanská organizace ochránců životního prostředí pro normalizaci \(ECOS\)](#).

²⁷ Příloha III nařízení (EU) č. 1025/2012 o evropské normalizaci.

²⁸ COM(2018) 441 final.

Studie o hospodářských a společenských dopadech normalizace

Evropské normy jsou nezbytnými nástroji pro náležité fungování jednotného trhu. Mimo jiné podporují hospodářský růst odstraněním bariér pro uvádění inovativních a konkurenceschopných výrobků a služeb na stávající trhy a rozšiřováním obchodu na nové trhy. Jejich potenciální a skutečné účinky a funkce však zůstávají nedostatečně prozkoumané a vyžadují podrobnější porozumění.

V této souvislosti Komise v roce 2019 na základě výzvy ze strany Rady a v souladu se společnou iniciativou v oblasti normalizace zahájila vypracovávání studie zaměřené na funkce a účinky evropských norem a normalizace v EU. Výsledky studie budou k dispozici v roce 2021.